

VATROGASNO DJELOVANJE NA PODRUČJU GRADA ČAZME

Tkalčević, Patrik

Master's thesis / Specijalistički diplomski stručni

2024

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Karlovac
University of Applied Sciences / Veleučilište u Karlovcu**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:128:837800>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-02**

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

Repository / Repozitorij:

[Repository of Karlovac University of Applied
Sciences - Institutional Repository](#)

zir.nsk.hr

DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJ

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Patrik Tkalčević

VATROGASNO DJELOVANJE NA PODRUČJU GRADA ČAZME

ZAVRŠNI RAD

Karlovac, 2024.

Karlovac University of Applied Sciences
Safety and Protection Department
Professional graduate study of Safety and Protection

Patrik Tkalčević

FIRE FIGHTING DEPARTMENT ON TERRITORY OF THE CITY OF ČAZMA

Final paper

Karlovac, 2024.

Veleučilište u Karlovcu
Odjel Sigurnosti i zaštite
Specijalistički diplomski stručni studij sigurnosti i zaštite

Patrik Tkalčević

VATROGASNO DJELOVANJE NA PODRUČJU GRADA
ČAZME

ZAVRŠNI RAD

Mentor: Zoran Vučinić, mag.oec., v. pred.

Karlovac, 2024

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU
Karlovac University of Applied Sciences

VELEUČILIŠTE U KARLOVCU

Stručni / specijalistički studij: Specijalistički studij Sigurnosti i zaštite

Usmjerenje: Sigurnost i zaštita, Karlovac, 2024.

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA

Student: Patrik Tkalčević

Matični broj: 0422422013

Naslov: Vatrogasno djelovanje na području Grada Čazme

Opis zadatka: Cilj ovog završnog rada je objasniti pojam i funkciju vatrogasne djelatnosti, područja koja obuhvaća i zakone kojima je propisana. U radu će se pojasniti povijesni razvoj i djelovanje vatrogasne djelatnosti u Republici Hrvatskoj. U radu će biti opisano vatrogasno djelovanje na području Grada Čazme; Vatrogasna zajednica Čazma, Javna vatrogasna postrojba Čazma te djelovanje Dobrovoljnog vatrogasnog društva Čazma i ostalih društva sa područja Grada Čazme. Prikazat će se kadrovska struktura vatrogasnih organizacija na području Grada Čazme, oprema i vozila s kojima raspolažu te popis intervencija na kojima su sudjelovali od 2020.-2023. godine.

Zadatak zadan:

Rok predaje rada:

Predviđeni datum

Siječanj 2024.

Rujan 2024.

obrane:
2024.

Mentor:

Predsjednik ispitnog povjerenstva:

Zoran Vučinić, mag.oec., v. pred.

Dr.sc. Zvonimir Matusinović, v. pred

PREDGOVOR

Zahvaljujući položenim ispitima i uredno obavljenim obvezama na fakultetu, uz vlastita znanja i uz pomoć stručne literature, napisao sam ovaj diplomski rad.

Zahvaljujem se svim profesorima Veleučilišta u Karlovcu, osobito profesorima sa odjela Sigurnosti i zaštite, na prenesenom znanju i savjetima tijekom studiranja. Posebnu zahvalu upućujem mentoru Vučinić Zoranu, mag.oec., v.pred. na strpljenju i pomoći prilikom pisanja rada.

Veliko hvala roditeljima i kolegama, uz Vašu podršku i pomoć studentski dani protekli su lakše.

SAŽETAK

Vatrogasna djelatnost obuhvaća sudjelovanje u provedbi preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine koji su ugroženi požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama, ugrozama i različitim opasnim situacijama. U radu će biti obrađeno vatrogasno djelovanje na području Grada Čazme; Javna vatrogasna postrojba Čazma, Dobrovoljno vatrogasno društvo Čazma te ostala vatrogasna društava koja djeluju na području Grada Čazme. U radu će biti prikazani dijelovi zakonske regulative vezane za vatrogastvo u Republici Hrvatskoj.

Ključne riječi: vatrogasna djelatnost, Javna vatrogasna postrojba, Dobrovoljno vatrogasno društvo, vatrogasne intervencije, Grad Čazma

ABSTRACT

Firefighting activity includes participation in the implementation of preventive fire and explosion protection measures, extinguishing fires and rescuing people and property threatened by fire and explosion, as well as providing technical assistance in accidents, dangerous situations and assistance in other threats. This final paper includes facts about fire fighting department on territory of the city of Čazma; the Public fire department of the City of Čazma, the Voluntary fire brigade Čazma and others Voluntary fire brigades that are active on territory of the city of Čazma. This final paper will also present parts of the legal regulations to firefighting in the Republic of Croatia.

Key words: Firefighting activity, Public fire department, Voluntary fire brigade, fire intervention, the city of Čazma

SADRŽAJ

ZADATAK ZAVRŠNOG RADA.....	I
PREDGOVOR.....	II
SAŽETAK.....	III
SADRŽAJ.....	IV
1. UVOD.....	1
2. OPĆENITO O VATROGASNOJ DJELATNOSTI.....	2
2.1. Povijest vatrogastva u Republici Hrvatskoj.....	3
2.2. Vatrogastvo u Republici Hrvatskoj danas.....	5
2.3. Zakonske odredbe i podzakonski akti vatrogastva RH.....	6
3. OSNOVNE INFORMACIJE O GRADU ČAZMI.....	8
4. VATROGASNA DJELATNOST NA PODRUČJU GRADA ČAZME.....	10
4.1. Javna vatrogasna postrojba Grada Čazme.....	12
4.1.1. Djelokrug rada i djelatnosti postrojbe.....	15
4.1.2. Intervencije JVP Čazma.....	16
4.2. Dobrovoljno vatrogasno društvo Čazma.....	19
4.3. Ostale vatrogasne snage.....	20
5. OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA U VATROGASTVU.....	23
5.1. Osobna zaštitna oprema pripadnika JVP Grada Čazme.....	26
5.2. Osobna zaštitna oprema pripadnika DVD Čazma.....	27
6. ZAŠTITA NA VATROGASNOJ INTERVENCIJI.....	29
7. ZAKLJUČAK.....	31
8. LITERATURA.....	32
9. POPIS SLIKA.....	34
10. POPIS TABLICA.....	34

1. UVOD

Djelovanje vatrogasnih organizacija neophodno je za normalno funkcioniranje i osjećaj sigurnosti i zaštićenosti stanovništva u čitavom svijetu. Vatrogasci nisu obučeni samo za gašenje požara, već za različite vrste događaja i intervencija prilikom kojih mogu biti izloženi raznim štetnim utjecajima. Vatrogasna djelatnost podrazumijeva sudjelovanje u provođenju mjera zaštite za prevenciju požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi, životinja i imovine ugroženih od požara i eksplozije, pružanje tehničke pomoći u nezgodama, opasnim situacijama te pomoć u drugim ugrozama. Vatrogasna djelatnost je stručna, humanitarna i neprofitna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljati je mogu javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne organizacije. [1] Na području Grada Čazme djeluje Vatrogasna zajednica Čazma koja uključuje sve vatrogasne organizacije sa područja Grada Čazme, a one se sastoje od jedne Javne vatrogasne postrojbe te četrnaest Dobrovoljnih vatrogasnih društava koji djeluju na tom području, a po potrebi i šire. Grad Čazma već dugi niz godina njeguje vatrogasnu tradiciju te se može pohvaliti činjenicom da je među prvim gradovima u Republici Hrvatskoj koja je osnovala sustav vatrogasne zaštite. Kroz dugogodišnje djelovanje vatrogastva na području Čazme, stekao se kvalificiran i stručan kadar te razvio potencijal za daljnje napredovanje u području vatrogasnog djelovanja. Uz Javnu vatrogasnu postrojbu Grada Čazme, veliku pomoć i značajan utjecaj na vatrogastvo ima i Dobrovoljno vatrogasno društvo Čazma koje je desna ruka u provedbi vatrogasne djelatnosti na ovom području. Temeljnu pravnu regulaciju vatrogastva u Republici Hrvatskoj predstavlja Zakon o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23), Zakon o sustavu civilne zaštite (NN 82/15), Zakon o zaštiti od požara (NN 92/10) te niz različitih Pravilnika.

2. OPĆENITO O VATROGASNOJ DJELATNOSTI

Pod pojmom vatrogasna djelatnost podrazumijeva se sudjelovanje u provođenju preventivnih mjera zaštite od požara i eksplozija, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom, pružanje tehničke pomoći u nezgodama i različitim opasnim situacijama i ugrozama. Vatrogasna djelatnost je stručna, humanitarna i neprofitna djelatnost od velikog interesa za Republiku Hrvatsku, a obavljati je mogu javne vatrogasne postrojbe, dobrovoljna vatrogasna društva i vatrogasne organizacije. [1]

Sustav vatrogastva u Republici Hrvatskoj uređen je Zakonom o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23), a istim zakonom uređeno je i sljedeće: način i uvjeti organiziranja vatrogasnih tijela te organizacija na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini, različite obaveze u području vatrogastva, osnivanje, način djelovanja i upravljanje vatrogasnih postrojbi, radnopravni položaj profesionalnih vatrogasaca i pravni status dobrovoljnih vatrogasaca, vatrogasne intervencije, prava i obveze kod upravljanja i vođenja vatrogasne intervencije te zaštita na radu tijekom vatrogasnih intervencija, kao i obrazovanje, usavršavanje i osposobljavanje u sustavu vatrogastva, financiranje vatrogastva na svim razinama te kontrola provedbe ovog zakona. [1]

Zakonom o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) definiran je i ustroj vatrogasne djelatnosti na području Republike Hrvatske danas i to na sljedeći način:

1. vatrogasne postrojbe
2. dobrovoljna vatrogasna društva
3. vatrogasne zajednice (stručne i humanitarne organizacije)

Javna vatrogasna postrojba neposredno obavlja vatrogasnu djelatnost na području jedne jedinice lokalne samouprave ili na području više njih, u skladu sa ovlastima određenim Zakonom o vatrogastvu (NN 125/2019, 114/22, 125/19, 155/23). Javnu vatrogasnu postrojbu osniva jedinica lokalne samouprave u skladu sa vatrogasnim planom grada, područja odnosno općine, na temelju odluke predstavničkog tijela, prema odredbama zakona koji uređuje osnivanje i djelovanje ustanova, kao neprofitnu pravnu osobu. Za potrebe upravljanja i vođenja Javne vatrogasne postrojbe biraju se članovi vatrogasnog vijeća i to na mandat od pet godina. Vatrogasno vijeće odnosno njegovi članovi obavljaju poslove utvrđene Zakonom, aktom o osnivanju i statutom. Javnu vatrogasnu postrojbu

predstavlja i zastupa Zapovjednik koji obavlja sve pravne radnje u ime i za račun vatrogasne postrojbe, te organizira i vodi poslovanje i uspješno djelovanje vatrogasne postrojbe. [1]

Dobrovoljno vatrogasno društvo zajedno sa pripadajućom vatrogasnom postrojbom nadležno je i odgovorno tijelo za vatrogastvo i provedbu vatrogasne djelatnosti na području jedinice lokalne samouprave sukladno sa vatrogasnim planom grada odnosno općine. O svom djelovanju Dobrovoljno vatrogasno društvo odgovara gradonačelniku grada odnosno općinskom načelniku, sukladno okviru Zakona o vatrogastvu. Nadležna tijela dobrovoljnog vatrogasnog društva uključuju:

- skupštinu
- zapovjedništvo
- zapovjednika
- predsjednika
- upravni odbor.

Najviše tijelo upravljanja Dobrovoljnim vatrogasnim društvom je Skupština. Nadležnosti Skupštine kao i način rada te biranja članova uređuju se statutom dobrovoljnog vatrogasnog društva. [1]

Hrvatska vatrogasna zajednica je središnji državni ured odgovoran za vatrogastvo, a na njenom čelu je glavni vatrogasni zapovjednik. Vatrogasne zajednice županija i vatrogasna zajednica Grada Zagreba pod nadležnošću su Hrvatske vatrogasne zajednice u operativnom i provedbenom smislu. Članice vatrogasne zajednice županija obuhvaćaju vatrogasne zajednice gradova, te područja odnosno općina koja se nalaze unutar županije. [1]

2.1. Povijest vatrogastva u Republici Hrvatskoj

Svojevrsni sustav zaštite od požara na području Hrvatske postoji još od doba Rimskog Carstva, a o tome svjedoče i brojni pisani tragovi. U većim gradovima postojao je određeni stupanj zaštite i to kroz cehove obrtnika koji su sudjelovali prilikom gašenja požara ili kroz profesionalne vojne vatrogasne jedinice. U ranom srednjem vijeku područje sadašnje Hrvatske nije poznavalo organizirano vatrogastvo kao u rimsko

vrijeme, no svojevrsna zaštita od požara osigurao se kroz straže stanovništva koji su u slučaju izbijanja požara uzbunjivale ostale mještane. [2]

U tadašnje vrijeme razvoj gradova uvjetovao je pisanje propisa o zaštiti od požara te organiziranje gašenja sukladno mogućnostima i sredstvima koja su bila dostupna: prvi takav propis izdan je u Dubrovniku 1272. godine. Ipak, povijest suvremeno organiziranog hrvatskog vatrogastva kakvog poznajemo i danas, koje se temelji na radu profesionalnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, započinje osnivanjem Prvog hrvatskog dobrovoljnog vatrogasnog zbora 1864. godine u Varaždinu. Prva profesionalna vatrogasna postrojba osnovana je 1863. u Rijeci. Zatim su osnovana vatrogasna društava u Sisku 1865., Otočcu 1868., Ludbregu 1869., Zagrebu 1870, Karlovcu 1871., itd. Do 1900. osnovano je ukupno 165 društava. [2]

Utemeljenjem i rastom broja vatrogasnih društava pojavila se potreba za osnivanjem organizacije koja bi objedinila postojeća društva sa ciljem boljeg organiziranja vatrogastva. Godine 1876. u tu svrhu osnovana je Hrvatsko slavonska vatrogasna zajednica čiji je predsjednik bio Gjuro Stjepan Deželić (1838. – 1907.), otac hrvatskog vatrogastva. Cilj Zajednice bio je rast i razvoj broja vatrogasnih društava, jačanje vatrogasne organizacije, briga o vatrogasnoj opremi i obučeniosti vatrogasaca, evidentiranje intervencija te ostali poslovi koji bi rezultirali promicanjem vatrogastva i zaštitom od požara. [2]

Nakon Prvog svjetskog rata Zajednica nastavlja djelovanje u sklopu Države, a zatim Kraljevine SHS. U Kraljevini Jugoslaviji, nametnuta je i promjena imena organizacije u Vatrogasna zajednica Savske banovine. Zajednica djeluje i u Banovini Hrvatskoj (1939. – 1941.). Za vrijeme Drugog svjetskog rata Zajednica mijenja naziv u Vatrogasni savez Nezavisne države Hrvatske, dok je dio vatrogasnih postrojbi djelovao u Narodno oslobodilačkom pokretu. [2]

Po završetku Drugog svjetskog rata krenulo je obnavljanje vatrogasnih društava, te uspostava „vatrogasne milicije“ u gradovima. Zajednica nastavlja sa radom 1949. godine pod imenom Savez dobrovoljnih vatrogasnih društava, a 1955. mijenja ime u Vatrogasni savez Hrvatske. Tijekom ovog razdoblja bilježi se povećanje broja, osobito industrijskih vatrogasnih društava, te jačanje vatrogastva u Istri, Primorju i Dalmaciji. [2]

U razdoblju Domovinskog rata (1991. – 1995.) vatrogasna organizacija je, kao i ostala udruženja i organizacije na području Hrvatske, primila teške udarce i prolazila kroz iznimno teško razdoblje. Velik broj članova vatrogasnih organizacija izgubilo je život, uništena je i otuđena oprema, uništeni i razoreni vatrogasni domovi i spremišta. Ime "Hrvatska vatrogasna zajednica" vraćeno je 1993. godine, a po završetku rata počela je obnova vatrogastva. Na slici 1. prikazan je grb Hrvatske vatrogasne zajednice. [2]

Slika 1. Grb Hrvatske vatrogasne zajednice [3]

2.2. Vatrogastvo u Republici Hrvatskoj danas

Unatoč teškim periodima i uvjetima u kojima se razvijala, Hrvatska vatrogasna zajednica danas je čvrsta i dobro ustrojena organizacija od velikog značaja za hrvatsko društvo, ne samo po pitanju protupožarne zaštite, već i zbog drugih segmenata kojima se bavi i osigurava pomoć društvu. U Hrvatskoj se danas broji preko 1800 dobrovoljnih vatrogasnih društava, te 70 profesionalnih vatrogasnih postrojba u gradovima, u čijem sastavu se nalazi 150.000 članova, od čega 20.000 operativnih vatrogasaca koji čine glavnu snagu sustava zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj. Vatrogastvo u Hrvatskoj u posljednjih je nekoliko godina zakoračilo u novo, suvremenije razdoblje koje karakteriziraju tehnološki napredak i promjena strateških pristupa. Tehnološki napredak i suvremenizacija vatrogasne opreme manifestiraju se kroz upotrebu sustava bespilotnih zrakoplova i termovizijskih kamera kao sredstava za rano otkrivanje požara te

sprječavanje širenja požara. Ova tehnologija osobito je važna za rano otkrivanje požara u teško dostupnim područjima. Također, prediktivnim modeliranjem i analizom podataka moguće je predvidjeti područja i vremena visokoga rizika, što poboljšava spremnost, ubrzava vrijeme odgovora te učinkovitije raspodjeljuje resurse. Tehnološka transformacija i modernizacija povećat će zaštitu od požara, što je osobito važno za ljetnih, vrućih i sušnih mjeseci, kada je povećan rizik od požara, a Hrvatska je, zbog svojih prirodnih ljepota, suočena sa značajnim rizikom od šumskih požara. U svrhu podizanja svijesti građana o prevenciji požara, osobito u krajevima gdje su česti požari izazvani ljudskom nepažnjom, vatrogasci sudjeluju u radu i uključuju građanstvo u vatrogasnu aktivnost. Budući planovi za hrvatsko vatrogastvo usmjereni su ka jačanju međunarodne suradnje kako bi se povezivanjem tehnologije, usavršavanjem i obrazovanjem vatrogasaca na veću razinu podigla ne samo hrvatska, već i europska otpornost na požare. Međunarodne suradnje, razmjene iskustava i vježba sa vatrogascima drugih zemalja, osnažuje vatrogasnu zajednicu i doprinosi lakšem suočavanju sa izazovima. [4]

Dan vatrogasaca u Hrvatskoj tradicionalno se obilježava 4. svibnja na dan sv. Florijana, a tim ujedno započinje i mjesec obilježavanja zaštite od požara kroz koji se provodi niz različitih vatrogasnih aktivnosti u kojim sudjeluje i građanstvo.

2.3. Zakonske odredbe i podzakonski akti vatrogastva RH

Zakonodavni okvir vatrogastva Republike Hrvatske obuhvaća odredbe Ustava Republike Hrvatske, Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske te Zakon o zaštiti od požara i Zakon o vatrogastvu te brojni podzakonski akti. Zaštita od požara kao temeljni interes Republike Hrvatske definirana je i uređena Ustavom.

Strategija nacionalne sigurnosti Republike Hrvatske polazi od načela ustavnog poretka, geostrateškog i geopolitičkog položaja Republike Hrvatske, nacionalnih interesa i ocjene sigurnosnih prijetnji, rizika i izazova s kojima se Republika Hrvatska suočava ili se može susresti u budućnosti, te na temelju navedenih čimbenika postavlja strateške ciljeve. Strategija opisuje mehanizme i instrumente koji stoje na raspolaganju Republici Hrvatskoj za razvoj, postizanje sigurnosnih uvjeta i ostvarivanje nacionalnih interesa, samostalno i u suradnji sa saveznicima i partnerima u područjima zajedničkog interesa. Nositelji i koordinatori aktivnosti vezanih uz provedbu Strategije su Ministarstvo

unutarnjih poslova i Ravnateljstvo civilne zaštite, a uključeni su i ostali sudionici zaduženi za provedbu Programa aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (Hrvatska vatrogasna zajednica, ministarstva, državne upravne organizacije, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne osobe s javnim ovlastima). Zakon o zaštiti od požara NN 92/10, 114/22 i Zakon o vatrogastvu NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23 sadrže brojne podzakonske akte u vidu pravilnika kojima se dodatno uređuju mjere i obveze pojedinih institucija nadležnih za učinkovitu provedbu i djelovanje u pogledu zaštite od požara na području Republike Hrvatske. [5]

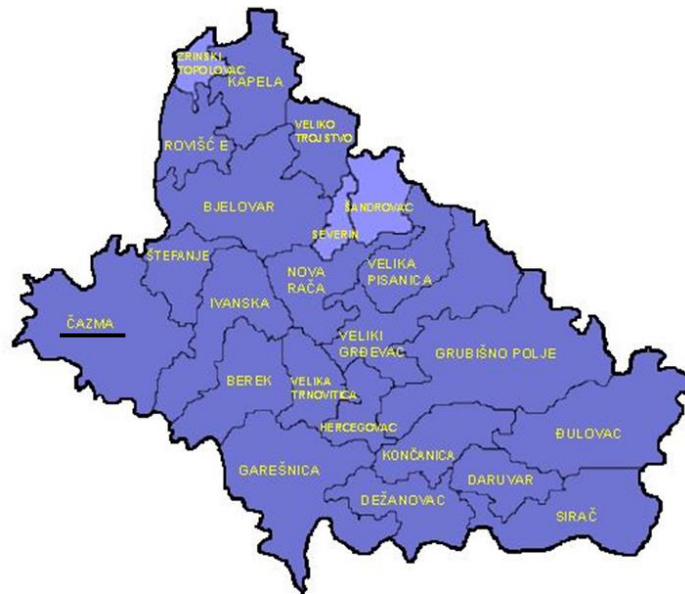
Prema Zakonu o zaštiti od požara NN 92/10, 114/22, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donose plan zaštite od požara za svoje područje na temelju procjene ugroženosti od požara, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne policijske uprave. Procjena ugroženosti i plan zaštite od požara županije temelje se na procjenama ugroženosti i planovima zaštite od požara gradova i općina unutar županije. Planom zaštite od požara županije, gradovi i općine utvrđuju se obveze i područje djelovanja svih javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava, a posebice obaveze javnih vatrogasnih postrojbi i dobrovoljnih vatrogasnih društava koja imaju definirano područje odgovornosti. [6] Plan zaštite od požara za područje Grada Čazme je normativni akt Grada kojim se uređuje sustav organizacijskih i tehničkih mjera, određuju se konkretne veze, odnosi i zadaće pojedinih subjekata na području Grada iz područja zaštite od požara. Planom je utvrđen redoslijed postupaka i obrađen niz podataka od kojih neki predstavljaju stalne, dok drugi promjenjive vrijednosti. [7]

Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije Grada Čazme izrađena je 2002. godine, te usklađivana 2007., 2017. i 2023. godine. [8]

3. OSNOVNE INFORMACIJE O GRADU ČAZMI

Obzirom da se diplomski rad bazira na proučavanju vatrogasne djelatnosti na području Grada Čazme, važno je analizirati navedeno područje djelovanja i izdvojiti najvažnije podatke.

Čazma je smještena u sjeverozapadnom dijelu Hrvatske u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji koja u sastavu ima, osim Čazme, još četiri grada i osamnaest općina. Čazma je udaljena otprilike 60km od glavnog grada Zagreba i 30km od grada Bjelovara koji je središte regije. Područje Grada Čazme na sjeveru graniči s općinom Dubrava, na jugu s općinama Popovača, Velika Ludina i Križ, na zapadu s gradom Ivanić Gradom i općinom Kloštar Ivanić te na istoku s općinama Štefanje i Ivanska. Prema prirodno-geografskoj regionalizaciji Hrvatske ovaj prostor pripada jugozapadnom dijelu Panonske mega regije. Grad Čazma prostire se na površini od 238 km², što čini 9,03% površine Bjelovarsko-bilogorske županije. Na području Čazme, uključujući i pripadajuća naselja, prema rezultatima Popisa stanovništva 2021. godine, živi otprilike 7% stanovništva Bjelovarsko-bilogorske županije odnosno 6947 stanovnika. Grad Čazma je najveće naseljeno područje dok je prigradskih naselja ukupno 36 (Andigole, Bojana, Bosiljevo, Cerina, Čazma, Dapci, Dereza, Donji Draganec, Donji Dragičevac, Donji Lipovčani, Donji Miklouš, Gornji Draganec, Gornji Dragičevac, Gornji Lipovčani, Gornji Miklouš, Grabik, Grabovnica, Komuševac, Marčani, Martinac, Milaševac, Novo Selo, Opčevac, Palančani, Pavličani, Pobjenik, Pobrđani, Prnjarovac, Prokljuvani, Siščani, Sovari, Suhaja, Vagovina, Vrtlinska, Vučani i Zdenčec). Nakon Čazme, prema broju stanovnika značajnija su sljedeća mjesta: Vagovina, Grabovnica, Siščani i Gornji Draganec. Prosječna gustoća naseljenosti na području Grada Čazme manja je od županijskog prosjeka i iznosi 29,18 stanovnika/km², dok je županijski prosjek 38,74 stanovnika/km². Prosječna gustoće naseljenosti u Čazmi ispodprosječna je i od Hrvatskog prosjeka koji iznosi 68,70 stanovnika/km². [5] Područje Čazme prometno je dobro povezano županijskim i državnim cestama sa okolnim gradovima i mjestima ali i sjedištem županije, dok je glavni grad udaljen tek 45 minuta vožnje. Na slici 2. prikazan je položaj Čazme u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji. [8]

Slika 2. Položaj Čazme na karti Bjelovarsko-bilogorske županije [8]

Čazma je smještena na sjeverozapadnim obroncima Moslavačke gore koja obiluje šumskim pokrovom. Klima na području grada je umjereno kontinentalna, a karakteriziraju je topla ljeta i umjerene zime, te srednja količina padalina ravnomjerno raspoređena tijekom cijele godine. Srednja temperatura najhladnijeg mjeseca iznosi između -3°C do 18°C , dok je srednja temperatura najtoplijeg mjeseca oko 22°C . Srednja količina padalina za područje Grada Čazme je između 863-976 mm, a oborine su tijekom godine relativno ravnomjerno raspoređene. Na području Grada Čazme rasprostire se sliv dvije rijeke: Česme i Glogovnice. Sliv Česme i Glogovnice regulacijskim je radovima spojen u jedinstveni sliv, a rijeke su lijeve pritoke rijeke Save. Na prostoru Grada Čazme, uz vodotoke Česme, stvoreni su ribnjaci uz naselja Sišćani i Zdenčec. Osim navedenih ribnjaka, na prostoru Čazme nalazi se i dio većeg ribnjaka Vukšinac. [8]

4. VATROGASNA DJELATNOST NA PODRUČJU GRADA ČAZME

U svrhu učinkovitog djelovanja vatrogasne aktivnosti na području Grada Čazma, vatrogasna djelatnost organizirana je kroz Vatrogasnu zajednicu Grada Čazme u koju su udružene Javna vatrogasna postrojba Grada Čazme i Dobrovoljna vatrogasna društva koja djeluju na području Grada Čazme. Djelokrug djelovanja je područje jedinice lokalne samouprave na kojem djeluje, sukladno Vatrogasnom planu, jedna vatrogasna postrojba. [1]

Vatrogasna zajednica Grada Čazme sa pripadajućim dobrovoljnim vatrogasnim društvima navedena su u tablici 1.

Tablica 1. Struktura Vatrogasne zajednice Čazma [8]

Vatrogasna zajednica Grada Čazme	
Javna vatrogasna postrojba	Dobrovoljna vatrogasna društava
JVP Grada Čazme	DVD Čazma
	DVD Gornji Draganec
	DVD Vrtlinska
	DVD Lipovčani
	DVD Dapci
	DVD Miklouš
	DVD Bojana
	DVD Opčevac – Palančani
	DVD Sišćani
	DVD Zdenčac
	DVD Vagovina
	DVD Prnjarovac
	DVD Martinac
DVD Komuševac	

Prema podacima iz tablice broj 1. vidljivo je da na području vatrogasne zajednice Čazma djeluje ukupno 15 vatrogasnih organizacija. Od ukupnog broja vatrogasnih organizacija, 14 jesu dobrovoljna vatrogasna društva koja aktivno djeluju, te jedna javna vatrogasna postrojba.

U sljedećoj tablici (tablica 2.) prikazana je kadrovska struktura odnosno statistika zvanja unutar vatrogasne zajednice Čazma prema dostupnim podacima. Društva iz zajednice u svojoj kadrovskoj strukturi raspolažu sa:

Tablica 2. Kadrovska struktura VZ Čazma

Izvor: podaci ustupljeni od administracije VZ Čazma

Kadrovska struktura VZ Čazma	
Vatrogasac	126
Vatrogasac I klase	87
Dočasnik	28
Dočasnik I klase	40
Časnik	14
Časnik I klase	7
Viši vatrogasni Časnik	3
Počasni vatrogasni Časnik	2

U tablici broj 3. prikazana je statistika VZ Čazma prema statusu u organizaciji:

Tablica 3. Statistika VZ Čazma prema statusu u organizaciji

Izvor: podaci ustupljeni od administracije VZ Čazma

Statistika VZ Čazma prema statusu u organizaciji	
Član vatrogasne mladeži	66
Član vatrogasnog podmlatka	158
Djelatni članovi	124
Operativni članovi	126
Ostali članovi	240
Počasni članovi	20

Pomažući članovi	49
Pričuvni članovi	24
Profesionalni	18
Vatrogasni veteran	9

Prema trenutno dostupnim podacima VZ Čazma broji ukupno 847 članova na području svog djelovanja. Grad Čazma dužna je u potpunosti opremiti vatrogasne postrojbe predviđene prihvaćenom Procjenom ugroženosti od požara i Planom za vatrogasno djelovanje na području Grada Čazma i to sljedećim stavkama: vatrogasnim vozilima i ostalom tehničkom opremom i sredstvima, zaštitnom opremom vatrogasaca i odorama vatrogasaca vatrogasne postrojbe, sukladno Pravilniku o minimumu opreme i sredstava vatrogasnih postrojbi (NN 43/95).

4.1. Javna vatrogasna postrojba Grada Čazme

Prema zakonu o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) vatrogasne postrojbe su javna vatrogasna postrojba, vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva, profesionalna vatrogasna postrojba u gospodarstvu, vatrogasna postrojba dobrovoljnog vatrogasnog društva u gospodarstvu, županijska vatrogasna postrojba i intervencijska vatrogasna postrojba, koje neposredno obavljaju vatrogasnu djelatnost. [1]

Javna vatrogasna postrojba Grada Čazme (JVP Čazma) osnovana je 18.06.2004. godine, a s radom je započela 01.01.2005. godine. JVP Čazma obuhvaća cijelo gradsko područje, a prema potrebi i zapovjedi izlazi na intervencije na području Općine Štefanje i Općine Ivanska, na područje čitave Bjelovarsko-bilogorske županije koja u sastavu ima 5 gradova i 18 općina, te na područje cijele Republike Hrvatske. JVP Čazma ima status Javne ustanove koja vatrogasnu djelatnost obavlja kao javnu službu temeljem Zakona o ustanovama (NN 76/93, 29/97, 47/99 i 35/08), a ona je stručna i humanitarna djelatnost od interesa za Republiku Hrvatsku. Vatrogasnom postrojbom upravlja Zapovjednik i Vatrogasno vijeće koje se sastoji od tri člana, a djeluje iz vatrogasnog doma koji je smješten u Čazmi, na adresi Franje Vidovića 77a. Na slici 3. prikazan je grb JVP Čazma, te na slici 4. postrojba na adresi Franje Vidovića 77a, Čazma.

Slika 3. Grb JVP Grada Čazme [9]

Slika 4. JVP Čazma [10]

Trenutno JVP Čazma zapošljava 17 stalno zaposlenih djelatnika od kojih je 16 operativnih djelatnika – profesionalnih vatrogasaca, te jedna djelatnica koja obavlja administrativne poslove. U nastavku slijedi tablica 4. u kojoj je prikazana kadrovska popunjenost unutar JVP Čazma prema dostupnim podacima.

Tablica 4. Kadrovska struktura JVP Čazma [8]

JVP ČAZMA				
Ukupno članstvo	Operativni vatrogasci	Vatrogasci sa ispitom	Osigurani	Zdravstveni pregledi
17	16	16	17	16

Vatrogasci JVP Čazma svoja znanja i vještine evoluirali su još kao članovi Dobrovoljnog vatrogasnog društva Čazma, a za karijeru profesionalnih vatrogasca odlučuju se po otvaranju javne vatrogasne postrojbe. Profesionalni vatrogasci u pripravnosti su 24 sata na dan, sa minimalno tri vatrogasca u smjeni. Rad JVP trenutno je organizirana na način da su u četiri smjene po 3 vatrogasaca, uključujući i dežurnog operativca. U svakoj smjeni uvijek je najmanje jedan vozač. JVP Grada Čazma, sukladno sadašnjem stupnju organiziranosti, u stanju je s postojećim brojem vatrogasaca u jednoj smjeni bez poteškoća obaviti jednu vatrogasnu intervenciju koja zahtjeva 3 vatrogasaca na intervenciji, odnosno dva vatrogasca i jednog vozača, što je u promatranom povratnom razdoblju i pokazano na intervencijama. [8]

Po zaprimanju dojave o požaru i izlaska na vatrogasnu intervenciju svih raspoloživih vatrogasaca redovne smjene (3 vatrogasaca), odmah se poziva u postrojbu najmanje 4 vatrogasaca iz smjene u pripravnosti. Predviđeni dolazak mora biti u vremenu do 15 minuta, a od četiri vatrogasca, dvojica moraju biti vozači vatrogasnog vozila. Ti vatrogasci upućuju se na požarište dok se slijedeća smjena vatrogasaca, koja nije u pripravnosti stavlja u stanje pripravnosti pozivom dežurnog operativnog radnika. Dežurni operativni stavlja ostale vatrogasce u stanje pripravnosti, a prema potrebi i vatrogasce I smjene. Ista će se pozvati ako pozvana smjena iz pripravnosti, za vrijeme dok je redovna smjena na intervenciji, mora izaći na drugu intervenciju. [8]

Prema podacima iz Procjene ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, Grad Čazma, usklada 03, a koji su sistematizirani u tablici 5, navedeno je da JVP Čazma raspolaže sa sljedećim vozilima i vatrogasnom opremom:

Tablica 5. Vozila i oprema JVP Čazma [8]

Oprema i vozila	Količina
Zapovjedno vozilo	1
Navalno vozilo	2
Autocisterna	2
Kombi vozilo	1
Šumsko vozilo	1
Kv	1
Auto ljestva	1

4.1.1. Djelokrug rada i djelatnosti postrojbe

Sukladno Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) i Planu zaštite od požara za područje Grada Čazme, postrojba obavlja vatrogasnu djelatnost na području Grada Čazme.

Djelatnosti postrojbe obuhvaćaju sljedeće:

- sudjelovanje u provođenju mjera za prevenciju požara i eksplozija,
- gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom i eksplozijom,
- pružanje tehničke pomoći u nezgodama i opasnim situacijama,
- obavljanje poslova u ekološkim i drugim nesrećama,
- servisiranje, održavanje i prodaja vatrogasnih aparata i opreme, osposobljavanje pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, vršenje protupožarnih osiguranja, prijevoz pitke vode za pučanstvo,
- obavljanje drugih poslova i usluga vezanih za vatrogasnu djelatnost.

4.1.2. Intervencije JVP Čazma

Prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) vatrogasna intervencija obuhvaća skup mjera, radnji i postupaka koje provode vatrogasne snage od trenutka zaprimljene dojave do povratka u vatrogasnu postaju. Vatrogasna intervencija temelji se na zaprimljenoj dojadi ili zapovjedi nadležnog vatrogasnog zapovjednika, a provodi se zbog nastalog izvanrednog događaja. [1]

Prema Pravilniku o standardnim operativnim postupcima (NN 44/2022) standardni operativni postupci su protokoli koji služe vatrogascima za razradu poduzimanja radnji i djelovanja na vatrogasnim intervencijama u kojima sudjeluju. Standardni operativni postupci dijele se u četiri skupine, a svaka skupina ima i podgrupe:

- 1) požarne vatrogasne intervencije,
- 2) tehničke vatrogasne intervencije,
- 3) vatrogasne intervencije s opasnim tvarima,
- 4) ostale vatrogasne intervencije i postupanja. [11]

Požarne vatrogasne intervencije dijele se na osnovne podgrupe:

- 1) strukturni požari u / na prizemnim objektima i objektima prizemlje i kat,
- 2) strukturni požari u / na objektima visine do 22 m,
- 3) strukturni požari u / na visokim objektima višim od 22 m,
- 4) strukturni požari u / na industrijskim objektima,
- 5) požari u prometu,
- 6) požari na otvorenom prostoru ili požar otvorenog prostora. [11]

Tehničke vatrogasne intervencije se dijele na osnovne podgrupe:

- 1) tehničke intervencije u / na objektima,
- 2) tehničke intervencije u / na industrijskim postrojenjima,
- 3) tehničke intervencije na otvorenom prostoru,
- 4) tehničke intervencije u prometu,
- 5) tehničke intervencije na vodi i pod vodom,
- 6) tehničke intervencije iznad i / ili ispod razine tla. [11]

Vatrogasne intervencije s opasnim tvarima dijele se na osnovne podgrupe:

- 1) intervencije s opasnim tvarima u / na objektu,
- 2) intervencije s opasnim tvarima u / na industrijskim objektima,
- 3) intervencije s opasnim tvarima na otvorenom prostoru,
- 4) intervencije s opasnim tvarima u prometu. [11]

Ostale intervencije i postupanja mogu se dijeliti prema karakteristikama, i to na sljedeće:

- 1) intervencije uz povećanu opasnost od zaraznih bolesti,
- 2) intervencije uz povećanu opasnost od ionizirajućeg zračenja,
- 3) osiguranja medicinskih letova uz povećanu opasnost od požara, eksplozija zrakoplova. [11]

U tablici 6 nalazi se projekcija intervencija JVP Čazma od 2020. do 2022. godine. Intervencije su podijeljene u sljedeće skupine: Intervencije gašenja požara (požari na građevinama, požari na otvorenom, požar vozila i ostali požari), tehničke intervencije i ostale intervencije.

Tablica 6. Intervencije JVP Čazma 2020.-2022. [8]

	2020.	2021.	2022.
INTERVENCIJE GAŠENJA POŽARA	21	20	19
Požari na građevinama	15	11	8
Požari na otvorenom	5	7	9
Požar vozila	-	-	1
Ostali požari	1	2	1
TEHNIČKE INTERVENCIJE	61	53	385
OSTALE INTERVENCIJE	2	1	5
UKUPNO	84	74	409

Analizirajući navedene godine vidljivo je da su najzastupljenije intervencije bile tehničke prirode ili intervencije zbog požara na građevinama. U rujnu 2022. godine Čazmu je pogodilo olujno nevrijeme, a jak vjetar nanio je velike štete na građevinskim objektima, automobilima i dr. zbog čega su građani potražili pomoć služba. Iz tog razloga JVP Čazma bilježi čak 385 tehničkih intervencija u 2022. godini što je značajno povećanje u odnosu na 2020. i 2021. godinu.

U 2023. godini bilježi se ukupno 183 događaja, od toga 165 na području VZ Čazma, 7 na području Općine Ivanska, 11 na području Općine Štefanje te 1 izvanredna dislokacija na području Karlovačke županije. Vrijeme trajanja sveukupnih događaja je 293 sata, a ukupno je utrošeno 485 sati na događajima. JVP Čazma u 2023. godini bilježi 202 intervencije, ukupnog trajanja 292 sata. Unutar jednog događaja ponekad su se dešavale dvije ili više intervencija. U tablici 7. navode se vrste intervencija u JVP Čazma u 2023. godini.

Tablica 7. Intervencije JVP Čazma u 2023.

Izvor: podaci ustupljeni od administracije VZ Čazma

INTERVENCIJE GAŠENJA POŽARA	
Požari na građevinama	9
Požari na otvorenom	4
Požar vozila	2
Ukupno	15
TEHNIČKE INTERVENCIJE	
Tehničke intervencije na građevinama	110
Tehničke intervencije u prometu	22
Tehničke intervencije na otvorenom	32
Ukupno	164
OSTALE INTERVENCIJE	2
IZVANREDNA DISLOKACIJA	2
UKUPNO	183

Od ukupnog broja intervencija, 15 intervencija bilo je vezano za požare, a ostale su različite tehničke intervencije. Od 15 požara kojima je intervenirala JVP Čazma, 9 ih je izbilo na građevinskim objektima, 4 su izbila na otvorenom prostoru, dok su 2 požara zahvatila vozila. Od ukupnog broja, 164 intervencije bile su različite tehničke prirode; 110 intervencija odvijalo se na građevinskim objektima, 32 na otvorenom prostoru, a ostatak intervencija, njih 22 bilo je u prometu.

Iz navedenog proizlazi kako su najzastupljenije intervencije od 2020. do 2023. godine bile one gašenja požara uzrokovanih otvorenom vatrom te požari građevina, što upućuje na zaključak da su većim dijelom posrijedi nesavjesni ili nepažljivi postupci kod obavljanja određenih poslova ili rukovanja otvorenom vatrom (spaljivanje biljnog otpada, poduzeta ljudska radnja na otvorenom prostoru), neispravnosti na električnim instalacijama i uređajima, neispravni dimnjaci, poduzeta ljudska radnja. [8]

Kako bi se u budućnosti smanjile ovakve vrste intervencija potrebno je educiranje i informiranje građanstva, uključivanje građana u radionice i aktivnosti zajedno sa vatrogascima, podizanje svjesnosti o opasnosti koja proizlazi iz nemarnog rukovanja otvorenom vatrom, osnove gašenja i stavljanja požara pod kontrolu, edukacija o sredstvima za gašenje požara i sl.

Područje Grada Čazme je zbog zemljopisnog položaja jedinstvena cjelina, odnosno ne mora se dijeliti na više požarnih područja, iz tog razloga Javna vatrogasna postrojba može na cijelom području obaviti svaku vatrogasnu intervenciju unutar 15 minuta, što zadovoljava zahtjevima struke. [8]

4.2. Dobrovoljno vatrogasno društvo Čazma

Dobrovoljno vatrogasno društvo Čazma (DVD Čazma) kao registrirana udruga djeluje od 1998. godine, a trenutno broji 50 članova koji su prema kadrovskoj strukturi razvrstani u tablici 8. Član dobrovoljnog vatrogasnog društva je fizička osoba, učlanjena u dobrovoljno vatrogasno društvo, koja je sukladno svojim sposobnostima i obvezama svrstana u odgovarajuću kategoriju članstva. [1] Iako službeno djeluje 25 godina, zapisi ukazuju na činjenicu da je vatrogasno društvo u Čazmi osnovano davne 1871. godine što Čazmu svrstava u jedan od prvih gradova u čitavoj Hrvatskoj u kojem je oformljeno vatrogasno društvo. Godine 1889. održan je prvi vatrogasni tečaj i nabavljena oprema koja će pomoći gašenju u slučaju požara. DVD Čazma uspješno je nadvladalo sva društvena zbivanja, dva svjetska rata, Domovinski rat, krize i promjene u politici i gospodarstvu i time je postalo najdugotrajnije udruženje na području Čazme. Kroz godine djelovanja i uključivanje velikog broja stanovništva sa područja Čazme u vatrogasno društvo, vatrogastvo je postalo tradicija na ovim prostorima. Društvo danas djeluje sa ciljem da unapređuje sustav zaštite od požara i vatrogastva na području djelovanja

odnosno na području Grada Čazme, organizira preventivnu zaštitu i radi na podizanju svijesti o istoj, usavršava, osposobljava i podiže operativnu spremnost članova Društva. DVD Čazma aktivno promiče vatrogasni sustav, a u svoj rad i očuvanje vatrogasne tradicije uključuju i mladež te organiziraju i sudjeluju u različitim natjecanjima i aktivnostima kao što su: vježbe, školovanja, osposobljavanja, usavršavanja, seminari, sastanci i sl. DVD Čazma najveće je i središnje društvo unutar Vatrogasne zajednice Grada Čazme. [12]

Tablica 8. Kadrovska struktura DVD Čazma [8]

DVD ČAZMA				
Ukupno članstvo	Operativni vatrogasci	Vatrogasci sa ispitom	Osigurani	Zdravstveni pregledi
50	23	43	50	23

U tablici 8. prikazana su raspoloživa vozila i oprema DVD-a Čazma:

Tablica 9. Vozila i oprema DVD Čazma [8]

Oprema i vozila	Količina
Kombi vozilo	1
Zapovjedno vozilo	1
Autocisterna	1
Motorna vatrogasna štrcaljka	2
Quad	1

4.3. Ostale vatrogasne snage

Na području Grada Čazme osim JVP Čazma i DVD Čazma djeluje još 13 dobrovoljnih vatrogasnih društava: DVD Vrtlinska, DVD Gornji Draganac, DVD Sišćani, DVD Vagovina, DVD Komuševac, DVD Bojana, DVD Zdenčec, DVD Lipovčani, DVD Prnjarovac, DVD Opčevac-Palančani, DVD Dapci, DVD Miklouš, DVD Martinac.

U tablici broj 9. prikazana je kadrovska struktura dobrovoljnih vatrogasnih društava na području Grada Čazme, izuzev DVD Čazma.

Tablica 10. Kadrovska struktura DVD-a u VZ Čazma [8]

Naziv DVD-a	Ukupno članstvo	Operativni vatrogasci	Vatrogasci sa ispitom	Osigurani	Zdravstveni pregledi
Vrtlinska	43	10	14	43	10
Gornji Draganec	42	6	22	42	6
Sišćani	50	10	27	50	10
Vagovina	28	7	16	28	7
Komuševac	41	10	16	41	10
Bojana	55	10	40	55	10
Zdenčec	34	0	27	34	0
Lipovčani	47	9	17	47	9
Prnjarovac	52	10	28	52	10
Opčevac-Palančani	39	8	27	39	8
Dapci	43	10	32	43	10
Miklouš	38	9	27	38	9
Martinac	4	0	2	4	0

Svaki od navedenih DVD-a posjeduje vatrogasni dom/vatrogasno spremište. Tablica 10. sadrži popis vatrogasne opreme i vozila koje vatrogasno društvo ima na raspolaganju.

Tablica 11. Popis vatrogasne opreme i vozila [8]

Naziv DVD-a	Oprema i vozila	Količina
Vrtlinska	Traktorska cisterna	1
	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Gornji Draganec	TR	1
	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Siščani	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Vagovina	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Komuševac	-	-
Bojana	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Zdenčec	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Lipovčani	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Prnjarovac	Traktorska cisterna	1
Opčevac- Palančani	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Dapci	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
Miklouš	Motorna vatrogasna štrcaljka	1
	Traktorska cisterna	1
Martinac	-	-

5. OSOBNA ZAŠTITNA OPREMA U VATROGASTVU

Sukladno sa Pravilnikom o uporabi osobne zaštite opreme (NN 5/2021) pod terminom osobna zaštitna oprema podrazumijeva se sva oprema koju radnik nosi, drži ili koristi na bilo koji način na radu pri izvršavanju poslova, tako da ga ona štiti od jednog ili više izvora opasnosti odnosno štetnosti koji bi mogli ugroziti njegovu sigurnost i zdravlje. Osobnom zaštitnom opremom podrazumijeva se i svako pomagalo ili dodatak koje se koristi u svrhu zaštite od jedne ili više opasnosti za radnikovo zdravlje ili sigurnost. Osobna zaštitna oprema koristi se u situacijama kada se prilikom obavljanja poslova ne može u dovoljnoj mjeri osigurati smanjenje ili otklanjanje rizika za sigurnost i zdravlje radnika na radu primjenom osnovnih pravila zaštite na radu ili odgovarajućom organizacijom rada. [13]

Dužnost poslodavca je osigurati radnicima osobnu zaštitnu opremu koja mora udovoljavati sljedećim zahtjevima:

1. da je projektirana i proizvedena u skladu sa zahtjevima, osobito zdravstvenim i sigurnosnim, te pravilima za slobodno kretanje na tržištu
2. da je namjenski izrađena za zaštitu od očekivanih rizika i da njezina uporaba ne uzrokuje dodatne rizike i opasnost za sigurnost i zdravlje radnika
3. da odgovara postojećim uvjetima na radnom mjestu
4. da odgovara ergonomskim potrebama i zdravstvenom stanju radnika
5. da je izrađena i oblikovana na način da je radnik može jednostavno prilagoditi.

Ukoliko je radnik izložen većem broju rizika što zahtjeva korištenje različite osobne zaštitne opreme, poslodavac radniku mora osigurati takvu opremu koja je međusobno prilagodljiva, a da pri tome još uvijek djelotvorno štiti radnika od rizika kojima je izložen na radu. [13]

Pravilnikom o zaštitnoj i drugoj osobnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi (NN 61/1994) određuje se zaštitna i druga osobna oprema pripadnika vatrogasnih postrojbi Ministarstva unutarnjih poslova, udruga dobrovoljnih vatrogasaca te profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojbi u gospodarstvu, odnos svih vatrogasaca. [14]

Sukladno Pravilniku, osobna zaštitna oprema je oprema koju zadužuje svaki vatrogasac. Druga osobna oprema je ona oprema kojom se zadužuje vatrogasna postrojba, a ukoliko je potrebno koriste ju i pojedini pripadnici vatrogasne postrojbe. [14]

Osobnu zaštitu opremu vatrogasca čini sljedeće:

- 1) bluza za zaštitu od toplinskog zračenja,
- 2) hlače za zaštitu od toplinskog zračenja,
- 3) kožne zaštitne čizme sa ojačanom potplatom (Slika 5.),
- 4) rukavice za zaštitu od toplinskog zračenja,
- 5) zaštitna vatrogasna kaciga,
- 6) zaštitna maska,
- 7) zaštitni opasač tip "A",
- 8) pribor za zaštitni opasač. [14]

Druga osobna zaštitna oprema uključuje sljedeće:

- 1) odijelo za zaštitu od visoke temperature,
- 2) odijelo za zaštitu od tekućih, plinovitih i čvrstih kemikalija,
- 3) odijelo za zaštitu od kontaminacije,
- 4) visoke gumene čizme s ojačanom potplatom,
- 5) penjačko i radno uže,
- 6) aparati za zaštitu dišnih organa (filtarski, izolacijski i cijevni),
- 7) prijenosni eksplozimetar,
- 8) osobni dozimetar,
- 9) dozimetar za neposredno očitavanje,
- 10) radiološki detektor,
- 11) kemijski detektor,
- 12) plinodetektor,
- 13) pH metar,
- 14) pribor za dekontaminaciju,
- 15) akumulatorska svjetiljka u sigurnosnoj izvedbi,
- 16) radni kombinezon,
- 17) kuta,
- 18) zaštitne kožne rukavice,

- 19) zaštitne gumene rukavice,
- 20) druga specifična oprema. [14]

Osobnu zaštitnu opremu nosi svaki vatrogasac pri intervencijama gašenja požara, spašavanju osoba i imovine, zaštitu okoliša i u drugim intervencijama u kojima se susreću s opasnosti za svoju sigurnost i zdravlje. Osim navedenog, osobna zaštitna oprema koristi se i za vrijeme praktičnih vježbi tijekom školovanja, osposobljavanja, usavršavanja te rada u vatrogasnim postrojbama. Zaštitna odjeća za vatrogasce koristi se prilikom gašenja požara ili sličnih aktivnosti gdje postoji opasnost od visokog stupnja opterećenja i izravnog plamena. Obzirom da vatrogasci obavljaju posao u različitim uvjetima gdje se mogu pojaviti različiti vanjski utjecaji prilikom akcidenata nastanka i širenja požara, radna odjeća vatrogasca mora zadovoljavati i zaštitu od ostalih uvjeta kao što su: zaštita od topline i plamena (Slika 6.), kemijskih, bioloških i radioaktivnih ugroza. Opća norma za zaštitnu odjeću koja se primjenjuje kao hrvatska norma je HRN EN ISO 13688:2013. Temeljni zahtjevi za zaštitnu odjeću su: neškodljivost, dizajn, udobnost, održavanje, ergonomija te označavanje odjeće. [15]

Slika 5. Vatrogasne kožne čizme [16]

Slika 6. Odjeća za zaštitu od topline i plamena [16]

Normom HRN EN ISO 14116:2015 (Zaštitna odjeća - Zaštita od plamena - Materijali, kombinacije materijala i odjeća ograničena širenja plamena) zadani su zahtjevi vezani za materijale, dizajn te način označavanja odjeće za zaštitu od topline i plamena.

Istom normom određeni su zahtjevi za svojstva toplinske otpornosti odjevnih predmeta za ograničeno širenje plamena u uvjetima u kojima nema značajne toplinske opasnosti pri kratkim kontaktima s malim izvorima paljenja. [16]

5.1. Osobna zaštitna oprema pripadnika JVP Grada Čazme

U tablici 12. nalazi se projekcija OZO operativnih vatrogasaca JVP Čazma.

Tablica 12. OZO pripadnika JVP Čazma [8]

Osobna zaštitna oprema pripadnika JVP Grada Čazme	Ukupno
Bluza za zaštitu od toplinskog isijavanja	16
Hlače za zaštitu od toplinskog isijavanja	16
Kožne zaštitne čizme sa ojačanom potplatom (par)	16
Rukavice za zaštitu od toplinskog isijavanja (par)	16

Zaštitna vatrogasna kaciga	16
Zaštitna maska	7
Zaštitni opasač tip „A“	16
Pribor za zaštitni opasač	3

5.2. Osobna zaštitna oprema pripadnika DVD Čazma

U tablici 13. nalazi se projekcija OZO pripadnika DVD Čazma.

Tablica 13. OZO pripadnika DVD Čazma [8]

Osobna zaštitna oprema pripadnika JVP Grada Čazme	Ukupno
Bluza za zaštitu od toplinskog isijavanja	10
Hlače za zaštitu od toplinskog isijavanja	10
Kožne zaštitne čizme sa ojačanom potplatom (par)	10
Rukavice za zaštitu od toplinskog isijavanja (par)	10
Zaštitna vatrogasna kaciga	10
Zaštitna maska	0
Zaštitni opasač tip „A“	10
Pribor za zaštitni opasač	0

Sukladno Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) sva vatrogasna sredstva i oprema tzv. vatrogasne tehnike (vozila, uređaji, sredstva za gašenje, alat te zaštitna i druga osobna oprema i sredstva koje vatrogasci koriste na vatrogasnim intervencijama) moraju se održavati u ispravnom i funkcionalnom stanju sukladno propisima, tehničkim normativima, normama i uputama proizvođača, o čemu vlasnik ili korisnik mora imati dokumentaciju. Vlasnik ili korisnik vatrogasne tehnike koju koriste vatrogasne postrojbe odgovoran je za redovito ispitivanje ispravnosti vatrogasne tehnike

te je dužan na propisan način provjeriti ispravnost vatrogasne tehnike prije stavljanja u uporabu, a nakon toga u propisanim intervalima. [1]

6. ZAŠTITA NA VATROGASNOJ INTERVENCIJI

Prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) vatrogasna intervencija definira se kao skup mjera, radnji i postupaka koje provode vatrogasne snage u vremenu od zaprimljene dojave do povratka u vatrogasnu postaju, na temelju zaprimljene dojave ili zapovjedi nadležnog vatrogasnog zapovjednika, zbog nastalog izvanrednog događaja. [1]

Zaštita na vatrogasnoj intervenciji propisana je Zakonom o vatrogastvu (NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23) i primjenjuje se jednako na profesionalne i dobrovoljne vatrogasce koji obavljaju vatrogasnu djelatnost, odnosno provode vatrogasne intervencije utvrđene navedenim Zakonom.

Vatrogasna intervencijska odjeća pripada osobnoj zaštitnoj opremi namijenjenoj vatrogascima prilikom obavljanja požarnih intervencija i drugih intervencija u kojima postoji opasnost od topline, plamena i mehaničkih ozljeda. Vatrogasne intervencije se prema Pravilniku o standardnim operativnim postupcima (NN 44/22) dijele na sljedeće podgrupe:

- 1) strukturni požari u/na prizemnim objektima i objektima prizemlje i kat
- 2) strukturni požari u/na objektima visine do 22 m
- 3) strukturni požari u/na visokim objektima višim od 22 m
- 4) strukturni požari u/na industrijskim objektima
- 5) požari u prometu
- 6) požari na otvorenom prostoru ili požar otvorenog prostora.

Sukladno navedenoj podjeli slijedi i podjela vatrogasne intervencijske odjeće na:

- 1) vatrogasnu odjeću za strukturne požare
- 2) vatrogasnu odjeću za požare otvorenog prostora (šumski požari)
- 3) reflektirajuću odjeću za posebna gašenja požara. [16]

Za sve tri osnovne podgrupe odjeće označavanje se izvodi sukladno normi HRN EN ISO 13688. Na slici 6. prikazan je piktogram za navedene odjevne predmete. [16]

Slika 7. Piktogram vatrogasne intervencijske odjeće [16]

7. ZAKLJUČAK

Grad Čazma ima dugogodišnju tradiciju u obavljanju vatrogasne djelatnosti i aktivnosti koju i danas uspješno njeguje. Na području Grada djeluje Vatrogasna zajednica koja uključuje JVP Čazma i DVD Čazma kao najaktivnije organizacije te organizacije od najvećeg značaja. Osim navedenih, još je trinaest Dobrovoljnih vatrogasnih društava koji djeluju na ovom području. Čazma je jedna od prvih gradova u čitavoj Hrvatskoj u kojem je oformljeno vatrogasno društvo još davne 1871. godine koje je uz uspone i padove još uvijek čvrsto i aktivno. Iako je prošlo gotovo 20 godina od formiranja Javne vatrogasne postrojbe Grada Čazme, dobrovoljno vatrogastvo nije izgubilo na važnosti, već aktivno djeluje, okuplja i educira mladež kroz različite aktivnosti. Javna vatrogasna postrojba Čazma broji ukupno 16 operativnih vatrogasaca, što je prosječno 4 operativnih vatrogasaca u smjeni, uključujući i zapovjednika postrojbe. Obzirom da se područje Grada Čazme zbog zemljopisnog položaja ne mora dijeliti na više požarnih područja, Javna vatrogasna postrojba može na cijelom području obaviti svaku vatrogasnu intervenciju unutar 15 minuta, što zadovoljava zahtjevima struke. Pripadnici Javne vatrogasne postrojbe kao i pripadnici Dobrovoljnog vatrogasnog društva posjeduju osobnu zaštitnu opremu koju nose prilikom vatrogasnih intervencija, sukladno zakonima i pravilnicima. Sve vatrogasne organizacije na području Čazme međusobno održavaju dobru suradnju i odnose, osnažuju djelovanje vatrogastva i prenose tradiciju sa generacije na generaciju. Obzirom na navedeno nema bojazni da će područje Čazme i u budućnosti imati snažnu i profesionalnu kadrovsku strukturu vatrogasaca te mlađe naraštaje koji će biti zainteresirani za navedenu djelatnost.

8. LITERATURA

- [1] Zakon o vatrogastvu NN 125/19, 114/22, 125/19, 155/23, <https://www.zakon.hr/z/305/Zakon-o-vatrogastvu>, pristupljeno: 10.04.2024.
- [2] Muzej hrvatskog vatrogastva: Povijest hrvatskog vatrogastva, <https://mhv.hr/povijest-hrvatskog-vatrogastva/>, pristupljeno: 10.4.2024.
- [3] Hrvatska vatrogasna zajednica, <https://hvz.gov.hr/>, pristupljeno: 10.04.2024.
- [4] Željana Bašić: Nove prilike za vatrogastvo u Republici Hrvatskoj <https://hrcak.srce.hr/313990>, pristupljeno: 10.04.2024.
- [5] Antun Vujić USTROJ VATROGASTVA U RH, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:128:520028>, pristupljeno: 22.04.2024.
- [6] Zakon o zaštiti od požara NN 92/10, 114/22, <https://www.zakon.hr/z/349/Zakon-o-za%C5%A1titi-od-po%C5%BEara>, pristupljeno: 22.04.2024.
- [7] Grad Čazma Plan zaštite od požara, revizija 2/2023., Čazma, svibanj 2023.
- [8] Procjena ugroženosti od požara i tehnološke eksplozije, Grad Čazma, usklada 03, broj:2023-ZOP-01, Čazma, travanj 2023.
- [9] Imenik.hr: Javna vatrogasna postrojba grada Čazme, <http://www.imenik.hr/moj/slike/1986757/cazma/javna-vatrogasna-postrojba-grada-cazme#3829>, pristupljeno: 18.05.2024.
- [10] Marčinković D.: Nabava opreme za JVP Čazma, <https://www.mojportal.hr/> pristupljeno: 3.5.2024.
- [11] Pravilnik o standardnim operativnim postupcima NN 44/2022, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/full/2022_04_44_552.html, pristupljeno: 23.5.2024.
- [12] Gradski Muzej Čazma: Izložba vatrogasno društvo Čazma 1871. <https://www.muzejcazma.eu/online-izlozbe/dvd-cazma-1871-2021>, pristupljeno: 10.04.2024.

[13] Pravilnik o uporabi osobne zaštitne opreme NN 5/2021, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2021_01_5_111.html, pristupljeno: 19.05.2024.

[14] Pravilnik o zaštitnoj i drugoj osobnoj opremi pripadnika vatrogasnih postrojbi NN 61/1994, https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1994_08_61_1102.html, pristupljeno: 19.05.2024.

[15] Nikolić Lj.: Osobna zaštitna oprema za vatrogasce, završni rad, <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:201:670292>, pristupljeno: 19.05.2024.

[16] S. Imamagić i sur.: Osobna zaštitna oprema namijenjena vatrogascima, <https://hrcak.srce.hr/clanak/451780>, pristupljeno: 19.05.2024.

9. POPIS SLIKA

Slika 1. Grb Hrvatske vatrogasne zajednice [3]	5
Slika 2. Položaj Čazme na karti Bjelovarsko-bilogorske županije [8]	9
Slika 3. Grb JVP Grada Čazme [9].....	13
Slika 4. JVP Čazma [10]	13
Slika 5. Vatrogasne kožne čizme [16]	25
Slika 6. Odjeća za zaštitu od topline i plamena [16]	26
Slika 7. Piktogram vatrogasne intervencijske odjeće [16]	30

10. POPIS TABLICA

Tablica 1. Struktura Vatrogasne zajednice Čazma [8]	10
Tablica 2. Kadrovska struktura VZ Čazma	11
Tablica 3. Statistika VZ Čazma prema statusu u organizaciji.....	11
Tablica 4. Kadrovska struktura JVP Čazma [8]	14
Tablica 5. Vozila i oprema JVP Čazma [8]	15
Tablica 6. Intervencije JVP Čazma 2020.-2022. [8]	17
Tablica 7. Intervencije JVP Čazma u 2023.	18
Tablica 8. Kadrovska struktura DVD Čazma [8]	20
Tablica 9. Vozila i oprema DVD Čazma [8]	20
Tablica 10. Kadrovska struktura DVD-a u VZ Čazma [8].....	21
Tablica 11. Popis vatrogasne opreme i vozila [8]	22
Tablica 12. OZO pripadnika JVP Čazma [8]	26
Tablica 13. OZO pripadnika DVD Čazma [8]	27